

Berlin - London včeraj bombardirana

Prvi napad na London je bil najmočnejši od februarskega napada. Zavezniki so napadli širom vse zapadne Evrope.

London, 17. maja. — Danes zgodaj zjutraj so nemški bombniki napadli London. To je bil eden največjih zračnih napadov od leta 1940. Nemci so prihrumeli nad London, ko so preko noči angleški avijatorji bombardirali in ameriški bombniki včeraj popoldne pa razne kraje po Nemčiji.

Nemški bombniki so prileteli preko Temo in se razkropili nad Londonom, ko so se spustili skozi najmočnejšo protipalno zaščito. Poroča se o žrtvah, ki so jih povzročili nemški bombniki.

Ves dan v nedeljo so poletavali bombniki preko Rokavskega preliva v smeri proti Franciji. To je bil že peti dan silne zračne aktivnosti, ko so velike formacije bombnikov letele proti okupiranim deželam in proti Nemčiji sami. Angleški bombniki so v treh večerih dvakrat napadli Berlin.

Krožek 20 je zmagal pri kmih vežbalnih krožkov

Včeraj dopoldne je prisostvovala delegaciji Slovenske ženske slovesni sv. maši v slovenski cerkvi v Pittsburghu. g. Matt Kebe je ob tej priliki izrekel iskreno dobrodošlico zastopnicam Slovenske ženske zveze.

Popoldne ob 3:30 je bila pa v veliki dvorani hotela Roosevelt tekma v umetnem korakanju med vežbalnimi krožki SZZ. Prvo nagrado je dobil krožek št. 20 iz Joliet, Ill., načelnica Josephine Makovec. Krožek je prejel \$100 kot nagrado. Drugi krožki, ki so tudi tekmovali in katerih vsak je prejel po \$35, so bili: št. 15, 26, 41, 47, 49 in 55. V zadnjih dveh sta bila krožka iz Girarda in Niles, O.

Delegacijo je pozdravil v imenu mesta Pittsburgha civilni komisar, ker je bil župan zadržen po važnih opravkih.

Zvečer je bil pa v istem hotelu slavnostni banket. Poleg glavnih odbornic in delegatov SZZ so posetili banket tudi sledeči častni gostje: ga. Malka Krek, soproga podpredsednika jugoslovanske vlade; Rev. Matt Kebe, Frank Lokar, glavni nadzornik KSKJ; Matt Pavlakovich, glavni podpredsednik KSKJ; dr. Arch. vrhovni zdravnik ABZ in številni drugi.

Po banketu je bila kronana kot "Kraljica Slovenske ženske zveze" Mrs. Mary Terlep iz Joliet, Ill., ki je dobila v zadnji kampanji največje število novih članic, namreč 190. Značilno je, da je Mrs. Terlep že četrtočlanska izredna čast pri Slovenski ženski zvezi, kar znači njeno neumorno delovanje za Slovensko žensko zvezo.

Pri banketu je bilo nabrane ga med gosti \$55.30 za slovenski relief stari domovini.

Danes zjutraj ob devetih prične delegacija z uradnim zasedanjem konvencije v hotelu Roosevelt.

McMahon umrl
Včeraj popoldne je nenadoma umrl Walter McMahon, 21 let. Bil je star 68 let. Bil je bil kot eden najstarejših sodnikov na okraju in je bil kot eden najstarejših sodnikov na okraju in je bil kot eden najstarejših sodnikov na okraju.

Pozor dr. št. 24 SDZ
Kraljica Kraljica Miru SDZ naj se udeleži jutri ob pol osmih redne mesečne seje bo udeležilo tudi gl. odbornikov.

Tedenski koledar za racioniranje
KONZERVA — Plave znamke G, H in J so v veljavi do 31. maja. Sir, mast itd — Rdeče znamke E, F, G in H so v veljavi do 31. maja. Znamka J bo veljavna v nedeljo. Vse so veljavne do 31. maja.

SLADKOR — Znamka 12, ki kupi 5 funtov sladkorja, je v veljavi do 31. maja. Za prezerviranje napravite prošnjo za sladkor za racioniranje.

GAZOLIN — Znamke 5 iz knjige A so veljavne do petka.

NOVI GROBOVI

Harold Skrajnar

V soboto zvečer okrog šestih 15 let in 11 mesecev. Domači je umrl Harold Skrajnar, star so ga našli v kopalnici, kamor se je podal, ko je prišel z dela domov. Najbrže ga je zadela kap. Družina Skrajnar je prišla pred štirimi meseci iz Girarda, O., in se je naselila na 4317 Chester Ave. Harold je dobil delo pri Ferro Machine Co. pred dvema tednoma. Zapuščata ožeta Josipa, ki je doma iz Velikih Poljan in mater Marijo, roj. Zorn, doma iz Ajdovščine pri Vipavi. Poleg staršev zapuščata šest sester in enega brata: Mrs. Ben Paterson, Mrs. Frank Drnak, Mrs. Miluvarc v Kentucky, Mrs. Ray Waldren, Miss Rose in Miss Dorothy Skrajnar ter brata Štefana.

Pogreb bo v sredo dopoldne. Čas pogreba še ni določen. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62. St. Sožalje prizadeti družini.

Andrew Juratovac

Včeraj okrog poldne je umrl na svojem domu Andrew Juratovac, star 56 let. Stanoval je na 19784 Renwood Ave. Doma je bil iz Novega sela na Hrvaškem, odkoder je prišel v Ameriko pred 38 leti. Tukaj zapuščata ženo Rose, roj. Staneke, hčer Louise in tri pastorki: Mildred poroč. Leffler, Pvt. John Krznarich in Lt. Rudolph Krznarich. Njegova sestra Frances Centrick je umrla zadnjega sredo, katere pogreb se je vršil v soboto in Andrew je bil še na njenem pogrebu. Pogreb bo v sredo zjutraj ob desetih iz Svetkovnega pogrebnega zavoda, 478 E. 152. St. na Lakeview pokopališču.

Konferenca Jugoslovancev v New Yorku

Zadnji petek je bila v New Yorku važna konferenca Slovenskega ameriškega narodnega sveta, Hrvaškega narodnega sveta in skupno demokratičnih ameriških Srbov. Konferenca je bila sklicana na iniciativo Sansa. Namen: enotna akcija vseh demokratičnih Jugoslovancev. Etbin Kristan je zastopal Sansa.

Streljal na ženo, pa ga je ona ustrelila

San Antonio, Texas. — Geo. Lewis je slab strelec. Pomeril je s samokresom na svojo ločeno ženo, pa zbežal. Umirajoča žena je imela še toliko moči, da je zgrabila za samokres in ustrelila moža. Žena je umrla na mestu, mož pa v bolnišnici.

Nove ameriške čete so dospele v Anglijo

London. — Skupina ameriških ladij, ki so vozile čete, je brez vsake izgube dospela v neko angleško pristanišče. S četami je bilo tudi nekaj WAACs.

Pobiranje asesmenta

Tajnica društva sv. Marije Magd. št. 162 KSKJ bo nocoj od 6 do 7 v stari šoli sv. Vida v svrhu pobiranja asesmenta in drugih društvenih zadev.

V bolnišnici

Jack Turek iz 73. ceste se nahaja že par tednov v Lakeside bolnišnici. Delal je pri NYC železnici. Prijatelji so prošeni, da ga kaj obiščejo.

BOJNA FRONTA

ITALIJA — Po Evropi se splošno govori, da se bo italijanski kralj Viktor Emanuel odpovedal v korist prestolonasledniku Umberto. Druge govornice zopet trdijo, da bo Hitler umaknil svoje čete in tajno policijo iz Italije in jo prepuštil usodi. Razume se, da so to samo govornice, ki jih je treba vzeti z vso previdnostjo na znanje.

RUSIJA — Ruska zračna sila je v dveh tednih uničila Nemcem 1.300 letal. Ruske čete so včeraj napredovale ob Doncu pod Harkovom.

PACIFIK — Ameriške in avstralske čete se nahajajo v veliki bitki z Japonci na Novi Gvineji. O bojih na otoku Attu na Aleutih, ni nobenih poročil.

560 aretiranih, ker se niso javili k naboru

Washington. — Ameriška tajna policija je v soboto izvedla na vse one pogon, ki so se odgnili obvezni vojaški službi. V enem samem dnevu so aretirali v 20 ameriških mestih 560 teh izmikačev. Največ so jih prijeli v New Yorku in sicer 144.

Prijeti so obtoženi, da se niso odzvali klicu naborne komisije za nabor ali pozivu v armado, da niso izpolnili vprašalne pole ali da niso javili spremembe naslova.

Tornado je obiskal bazo konjenice v Fort Riley

Fort Riley, Kans. — 200 vojakov je bilo ranjenih, med temi trije precej resno, ko je v soboto obiskal tornado to konjeniško bazo. Tornado je poškodoval 41 poslopij. Škoda znaša \$175.000. Tornado ni trajal dolgo, toda je bil toliko bolj močan. Puške, postelje, barake, obleka, vse je bilo razmetano daleč naokrog. V bolnišnici so odpeljali 22 vojakov.

Vojaka vzela letalo in z njim pobegnila

Bakersfield, Cal. — Dva vojaka z bližnjega letališča, ki sta bila kaznovana radi nekega prestopka, sta zvečer ugrabila armadno letalo in se odpeljala. Njiju imena so Pvt. Ronald Boyle in Pvt. Thomas McDonald.

Kupujemo obrambne obveznice in znamke!

Naši vojaki

V službo Strica Sama je bil poklican poznani slovenski odvetnik Frank G. Gornik. Frank je vršil odvetniško prakso v Clevelandu 16 let. Zadnjih šest let je bil v družbi z odvetnikom John L. Mihelichem, svojim bratrancom, v Engineers Bldg. Ob večerih je imel odvetniško pisarno na 15603 Waterloo Rd. nad North American banko. Tukaj ga bo nadomestoval slovenski odvetnik Victor H. Karlinger, ki bo tam vsak ponedeljek, sredo in petek od 7 do 8 zvečer. Prijatelju Franku želimo vso srečo in pa zdrav povratek domov k staršem.

Republikanci upajo, da bo sprejet Rumlov davčni predlog

Washington. — Senat je sprejel predlog, glasom katerega bi bil odpuščen davek za eno leto skoro vsem davkoplačevalcem. Odpuščen bi bil davek za leto 1942 ali 1943, namreč oni, ki je manjši.

Senat je poslal zdaj predlog v poslansko zbornico. Republikanci pravijo, da bo predlog sprejet, dočim je nekaj demokratov, ki upajo, da bo predlog poražen, ali pa, če bo sprejet, da ga ne bo hotel predsednik Roosevelt podpisati.

Nezgode v avijatikih

Columbus, O. — Zračna trdnjava, tipa B17 iz baze Lockbourne je treščila v bližini Shreveport, La. Devet mož posadke je bilo ubitih.

Morganton, N. C. — V gorovju Gingercake je treščilo armadno letalo. 14 mož posadke je bilo ubitih.

Deland, Fla. — V letalski nezgodi so bili ubiti trije možje. Letalo je bilo z mornariške baze Deland.

Ruski bombniki so metali bombe na vlake, ki so bili polni municije

London. — Ruski bombniki so povzročili več kot 30 požarov in razstrelb na kolodvoru v Gomel, Bela Rusija. Na kolodvoru je stalo takrat mnogo vlakov z municijo. Iz Gomela vozijo Nemci municijo in potrebščine na centralno in južno fronto.

V teh zračnih napadih je bilo največ bombnikov ameriškega izdelka. Rusi so pri tem izgubili 26 letal, dočim so jih v istem času uničili Nemcem 111.

Ruski bombniki so razbili več kot 300 železniških voz, napolnjenih z municijo, ki je bila namenjena najbrže za novo ofenzivo.

Šubelj poje v Pittsburghu

Operni pevec Tone Šubelj je bil v soboto in nedeljo v Clevelandu. V soboto je pel pri poročni maši slovenskega para Elizabete Seliskar in Frank Kuharja. Danes je odšel Mr. Šubelj v Pittsburgh, kjer bo ta teden pel pri opernih predstavah La Scala operne družbe iz Filadelfije.

Naši vojaki

Iz Kalifornije pošilja pozdrave korporal R. A. Matjašič. Prideljen je marinom kot fotografer. Njegov naslov je: Cpl. R. A. Matjasie, 18th Replacement Bn., Camp Elliott, San Diego, Calif.

Nemci so konfiscirali nad en milijon radijev v Holandiji

Nemci odrejaajo razne ukrepe po Evropi v obrambo proti invaziji

London. — Iz bojazni pred invazijo so nacisti zaplenili po Holandskem več kot 1.000.000 radijskih aparatov, da ne bi mogli Holandci zvedeti za čas invazije. To pomeni, da Nemci sami priznajo, da Holandci ne upoštevajo pretne nemških oblasti, ki so prepovedale poslušati radijske postaje, ako niso nemške. Holandci so imeli očitno na tisoče radijev, skritih v hišah.

Reuterjeva agencija pa poroča, da so nemške oblasti preklale preko sod za Holandsko, ki so ga razglasili pred enim tednom. Toda Nemci so usmrtili nadaljne tri Holandece, ali 48 od 1. maja.

Turški ambasador za Anglijo, Rauf Orbay, se je vrnil domov, radi zdravja in počitka. Toda Berlin je radi tega zelo vznemirljen, ker se boji, da bo šla Turčija kmalu v vojno in sicer na strani Združenih narodov.

Iz Pariza se poroča o vladnem ukrepu, da se morajo eno uro po invaziji zaveznikov prijaviti na vojaška središča vsi telesno sposobni Francozi. Kdor se ne bo prijavil, ga bodo smatrali za gerila in bo kaznovan s smrtjo.

Iz Romunije se poroča, da so nemške oblasti prevzele vse železnice in da je civilistom prepovedana vožnja z vlaki.

Nadškof Spellman je v Carigradu

Carigrad, 15. maja. — Newyorkski nadškof Francis J. Spellman je dospel sem. Posvetoval se bo z vatikanskim podtajnikom Emmanuelom Clarizio, ki je nalašč za to dospel iz Rima. V sredo bo obiskal tudi turškega zunanjega ministra v Ankari.

Prijazen obisk

V spremstvu Rev. Julij Slapšaka nas je obiskal v soboto Rev. Alexander Urankar iz Lemonta, Ill. Včeraj je bil Rev. Urankar slavnostni govornik na novi maši Rev. Sokliča v Lorainu.

Vreme

V Clevelandu smo imeli včeraj točo, dež in zvečer pa precej vroče, ko je bil zlezal toplotomer na 80 stopinj. Danes bo nekoliko hladneje.

Gazolinke knjige "A" se bo lahko dobilo po pošti in ne potom registracije

Washington. — Avtomobilistom se bo mnogo olajšalo delo, bodo zaprosili za nove knjige "A." Ko je urad za kontrolo cen izdal prve knjige, se je bilo treba zanje registrirati v šolah.

Razen v vzhodnih državah potetečeje gazolinke knjige "A" 21. julija. V vzhodnih državah morajo imeti kupone št. 5 za štiri mesece, mesto za dva kot v drugih državah.

CENA KONZERVAM JE POSTAVLJENA

V okraju Cuyahoga stopi danes v veljavo odredba urada za kontrolo cen, ki določa maksimalne cene raznim konzervam sočivja in sadja. Vse prodajalne na drobno morajo prodajati po teh cenah. Prodajalne so razdeljene v štiri razrede in vsak razred ima svojo določeno ceno. V razred I. spadajo vse neodvisne prodajalne, ki delajo manj kot \$50.000 prometa na leto.

V II. razred vse one, ki delajo na leto od \$50.000 do \$250.000. V III. razred spadajo verizne trgovine za manj kot \$250.000 prometa na leto in v IV. razred vse one prodajalne, ki delajo na leto več kot \$250.000 prometa na leto.

Vsak trgovec mora imeti napis, ki pove, v kateri razred spada njegova prodajalna.

Nedeljski lovec je imel znanost, da neželi je imel znanost, katerem se ustavi. Farmar pa da nekaj psov, ki naj bi mu pomagali zganjati dolgoušce. Ščan odide za psi, pa se čez nekaj ura vrne nazaj na farma. "Kako pa, da si se že vrnil?" bi rad vedel farmar. "Prišel sem po pse. Alfinček, kateraga?" "One, ki si mi jih pokazal, sem že vse postrelil."

Življenje ob stari Ljubljani

Izvršili pa prav skromni in ponižni. Steno trnovskih fakirnov ali je karjev — Jek se imenuje še dandanes trnovsko nabrežje Ljubljane — se je nazadnje skrilo na 20. pozneje na 12 in nato na osem, a še ti niso imeli sila posla, bili so lahko tudi od drugod kakor iz starih krakovskih in trnovskih hiš. Pa tudi veljava Trnovčanov in Krakovčanov se je precej zmanjšala. Stari čolnarji so bili dokaj bogati in ponosni ljudje ter so se zavedali svojega stanu. Pozneje pa je postalo ime fakir ali jekar nekakšna zabavljica ali psovka.

Po smrti cesarja Jožefa II. je bila razveljavljena večina njegovih reform in novih odredb. Tako je oživela tudi čolnarska zadruga toda do nekdanjega razcveta in slovesa ni prišla nikdar več. Med francosko okupacijo so bili čolnarji brezposelni. Leta 1823. je izšel nov pravilnik za čolnarje in fakirne, pa tudi nato je bila plovba po Ljubljani prosta. Postavljeni so bili trije pazniki, ki so morali gledati na red pri vožnji: v Ljubljani, Podpeči in na Vrhniki. Veliki čolnarji so smeli prevažati le trgovsko blago, male pa so morali oskrbovati ljubljanski meščani s potrebno hrano. Njihovo skupno število je bilo določeno na 100 oseb, in sicer 60 pri mitniškem uradu v Ljubljani in 40 pri revizijskem uradu na Vrhniki.

Leta 1826 so si napravili ljubljanski čolnarji veliko ladjo, na katero je šlo 40 do 50 oseb. Za zabavne vožnje so bili uniformirani mornarji, ki so streljali z majhnih topov. Leta 1824. so stesali na Reki za ovčnjo po Ljubljani pravo pomorsko ladjo z jembori in jadrji, ki je imela štiri v mornarje preobelečene čolnarje. Veslači so razumeli svoj posel izvrstno ter so vozili ladjo s tri metre dolgimi vesli. Čolnarjem se je šlo celo v dobro, da se niso opili, kljub temu, da so imeli dovolj pijače. Leta 1840. je spaval po Ljubljani prvi parnik, ki sta ga dala zgraditi na lastne stroške ljubljanski tovarnar Anglež Viljem Moline in Ignac Škarja. Parnik "Nadvojvoda Ivan" je bil 28 m dolg in 4 m širok ter je imel 14 konjskih sil. Zelo slovesna je bila splovitev parnika 10. oktobra ob navzočnosti povabljenih oblasti in velikanske množice ljudstva. Prva vožnja na Vrhniko je bila 14. oktobra in je trajala 2 uri in tri četrti, nazaj v Ljubljano pa 2 uri in 20 minut, medtem ko so vozile tovarne ladje z vesli od Ljubljane do Vrhnike 8 do 10 ur. Vožnja s parnikom po Ljubljani pa ni trajala dolgo časa. Ljubljanski meščane je vedno bolj minevalo veselje do vožnje po Ljubljani. Vožnja je oviral naplavljeni pesek in v vodi ležeča drevesna debela. Ladja se je okorno premikala v tako ozki strugi. S parnikom so se primerjale tudi večje nesreče. Leta 1850. sta podjetnika parnik prodala. Dali so ga narazen, naložili ga na tri velike parizarje, vpregli pred vsak voz po štiri pare konj ter ga odpeljali čez Ljubelj v Celovec, kjer je nato vozil po Vrbskem jezeru. Starejši ljubljanski rod se spominja še Kotnikovega parnika, ki je leta 1898 prevažal po Ljubljani razno blago in do 20 ljudi. Vožnja po Ljubljani tudi v prvi polovici 19. stoletja ni popolnoma prenehala. O tem nam pripoveduje H. Costa v svojih "Reisebeschreibungen, 1848." da se je takrat na Bregu ob Ljubljani natovarjalo in razkladalo po dva milijona stotov blaga na leto, v pristanišču je pristajalo okrog 900 ladij in čolnov ter

1943	MAJ	1943
Sa	Mo	Ta
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

MAJ

22.—Federacija ZSZ, ples v SND.

29.—Društvo Kristusa Kralja, št. 226 KSKJ priredi ples v SND na St. Clair Ave.

30.—Katoliški dan in program v cerkveni dvorani sv. Lovrenca priredi Zveza društev Najsvetejšega Imena.

JUNIJ

13.—Društvo sv. Križa, št. 214 KSKJ priredi piknik v domu zapadnih Slovencev, 6813 Denison Ave.

27.—Slovenski demokratiški klub v Euclidu priredi piknik na 239. St. in Babbitt Rd.

SEPTEMBER

11.—Društvo Comrades, št. 566 SNPJ. Plesna prireditev v SND.

18.—Društvo Spartans, št. 585 SNPJ. Plesna veselica v avditoriju SND.

25.—Carniola Hive, 493 The Maccabees. Plesna veselica v avditoriju SND.

26.—Zajednički dan HBZ. Prireditev v avditoriju SND.

OKTOBER

2.—St. Clair Grove, št. 98 WC. Plesna veselica v Avditoriju SND.

3.—Glasbena matica, opera in ples v avditoriju SND.

9.—Slovenske Sokolice, št. 442 SNPJ. Plesna veselica v avditoriju SND.

10.—Circle No. 2 SNPJ. Varietni program in ples v avditoriju SND.

16.—23rd Ward Democratic Club. Ples v avditoriju SND.

17.—Jugoslovanski pomožni odbor JPO-SS. Prireditev v avditoriju SND.

23.—Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ. Plesna veselica v SND.

24.—Dramski zbor Ivan Cankar. Predstava v avditoriju SND.

24.—JPO/SS št. 35 v Collin.

prevažalo blago na kopnem ti-soč parizarjev in okrog 35,000 manjših voz.

Ko pa je leta 1857. stekla železnica čez Ljubljansko barje med Ljubljano in Trstom, je izgubila Ljubljana kot prometna vodna proga za prevažanje blaga in ljudi svoj nekdanji velik pomen ter dobilo s tem tudi čolnarstvo in brodarstvo smrtni udarec. Po Ljubljani se je prevažalo le še nekoliko kame-nja, opeke, peska in drv. Trnovski in krakovski čolnarji pa so morali namesto vesla zgrabiti lopato.

Konec.

woodu priredi velik program v SDD na Waterloo Rd. Pričetek ob treh popoldne.

30.—Carniola Tent, 1288 The Maccabees. Ples v SND.

31.—Comrades, št. 566 SNPJ. Ples v avditoriju SND.

NOVEMBER

6.—Lodge Commodores, št. 742 SNPJ. Ples v avditoriju SND.

7.—Glasbena matica. Opera in ples v avditoriju SND.

11.—Društvo Slovenec, št. 1 SDZ. Plesna veselica v avditoriju SND.

14.—Podružnica št. 25 SZZ. Proslava 15-letnice v avditoriju SND.

14.—Mladinski pevski zbor Črčki priredi ob 4 popoldne koncert v SND na 80. cesti, zvečer pa ples.

14.—Društvo V boj št. 53 S. N. P. J. prireditev v SDD na Waterloo Rd.

20.—Društvo Clevelandski Slovenci, št. 14 SDZ. Plesna veselica v SND.

21.—Dramsko društvo Abrašević. Predstava v avditoriju SND.

27.—Društvo sv. Ane, št. 4 SDZ. Plesna veselica v avditoriju SND.

28.—Blaue Donau koncert v SND.

Pregled novosti

Office Of War Information Foreign Language Division Washington, D. C.

SENATOR IZ DRŽAVE UTAH

HVALI TRI VELIKE ZAVEZNIKE

Senator Thomas iz države Utah je zadnji teden v nekem govoru v Carnegie Hallu izjavil, da so zavezniki "v bistvu ujedinjeni, ker se borijo proti slabosti v svetu" in je s tem odbil poskuse Osovine, da zanese prepričanje med nje.

Ta vojna je dejal senator je prav za prav vojna med pravico in krivico. Hitler, Mussolini in Japonci se borijo proti demokraciji in svobodi vseh narodov. In svoboda je ona, ki veže vse zavezničke.

"Naši nasprotniki," je rekel senator, "bi nam hoteli dopovedati, da Kitajska ni še zrela za demokracijo v našem smislu, da je Rusija še država samovolje ter da ima Britanija več interesa na tem, da zadrži neenakosti svojega imperija nego da razvija teorije o sodelovanju v okviru skupnosti narodov."

Senator je ovrgel vsako teh tvrditev posebej. Glede Kitajske

je povdaril, da je od samega začetka znala, kaj pomeni za človeka, imeti pravico. Kitajec je vedno lahko posedoval in razpolagal s svojo lastnino, in to je pravo bistvo okenomske demokracije. On je vedno lahko šel, kamor je hotel, in živel kjer je želel. On si je vedno prosto lahko izbral svoj poklic in doseči najvišje položaje, ako je prestal izpite. "V celi kitajski zgodovini" je povdaril senator, "nikdar ni bilo diktatorja, ki bi upal onemogočiti Kitajcem izvrševanje teh osnovnih individualističnih karakteristik vsakodnevnih demokracije."

V Rusiji, je rekel senator, je duh ujedinjenja dosegal komunistični cilj. "Ta je prinesel vzgojo vsemu narodu; prinesel je enakost obeh spolov v ekonomskem, političnem ni socialnem pogledu; zgodovina ne pozna dobe, v kateri bi ženski vojaki, ženski zdravniki, ženski pomorski častniki dosegli take uspehe kakor v sedanji Rusiji."

"Sila ruske revolucije," je nadaljeval senator Thomas, "je izražena v energiji mladine te velike nacije. Žene in otroci, velikih nacijski so sposobni neverjetne energije, ako imajo primerno vodstvo. Ruska mladina je oku-sila svobodo in jo je pozdravila. Danes se ruska mladina bori za svobodo in za njo umira. Cela Rusija je v borbi in duh svobodne mladine vodi od zmage do zmage."

Z ozirom na kritike proti Veliki Britaniji je senator Thomas izjavil, da vsak Anglež, ki zna misliti, se zaveda, da moč narodov angleškega imperija in njihovih naravnih zaveznikov, ki so si jih pridobili, ker so svobodni, dela Veliko Britanijo mnogo bolj močno kot je kedaj bila v svojih imperijalističnih zasnovah. Silo angleškega naroda, ki jo je pokazal o priliki Dunkirka, je naravnost izjavil iz vzgojnih in socialnih zakonov Velike Britanije zadnjih 20 let.

"To je moč zaveznikov in Združenih narodov," je povdaril senator Thomas, "ustvarjena je zveza narodov, bratstvo za skupne cilje, narodov, ki se borijo za svoje pravice; narodov, ki čuti-jo, da so priklicani, da vstvarijo nov svet; narodov, ki se ne bojijo braniti svobodo kjer koli treba."

Poznali ga niste, — Bog mu daj dobro, — dobro srce je imel, samo da bi ne bil tako nesrečen, ljudje so rekli neumen. Res je, da Hrvatov Miha ni bil eden onih otrok, ki znajo že v petem letu vse črke na pamet, tudi številka mu je ostala ne-

znana celo življenje, pri tem pa je dobro vedel, kako je treba ubogati mater, moliti—znal je edino "očenaš"—zvečer in zjutraj, in ljubiti je znal, ljubiti celo one, ki so ga "vlekli" in dražili.

Poznal sem ga, odkar so mi oblekli hlače in ž njimi pravico do vaškega trga, kjer smo se kavsali otročaji ves božji dan. Tedaj je bil Miha že velik, za hlapca je služil pri Zormanu in krave je gonil napajat vsaki večer. Ob takih prilikah smo ga obsuli in zmerjali. Miha se nam je pa režal in vpil:

"Domov pojte, srajčniki, če ne vas takoj požrem, kot tisti —"

"Lah, ki je sto Francozov požrl," smo se drli mi in mu kazali rožičke. In ko le nismo odnehali, je počil z bičem, in udaril smo na stran. Pa ne da bi bil kdaj koga udaril, kaj še!

"Lej ga no, že zopet se z otroci prepira! Domov bi raje pogledal, da ti mati ne umre lakote!" Ob takih prilikah se je zgenilo nekaj v njegovi duši, plašen in potrj je postal njegov obraz.

"Saj res, saj res! O kako sem pozabljen; saj pravim vedno, iz mene ne bo nič! Pa da umre lakote?" Odgnal je živino in modroval sam s seboj.

"Tega pa ne, dokler ima mene, ne, ne!" In stopal je molče in potrj za kravami. "Mati," mu je ušlo zdaj in zdaj iz ust. In ko je bil spravljen krave, počakal je večerje tih in nestrpen. Nato je stopil z urnimi koraki proti koncu vasi, zavil mimo visokih drvnih skladov in stopil v hišo svojih očetov, razpadlo in raztrgano. Njegova suha postava je izginila v temni kuhinji, ki je tvorila varno zavetišče pajkom in mišim. Par povezanih loncev je slonelo v mali lini. Tla so bila razpokana, in kdor ni bil vajen, izpodtakniti se je moral. Iz kuhinje stopil je Miha skozi mala vrata v sobo, kjer je presegla stara njegova mati cele dneve. Starikava miza, nedodolga zbita postelja, par nizkih stolov, nekaj podob z čudnimi barvami je samevalo v tem svetlišču miru in molitve stare Hrva-tice. Za nizko pečjo je ždela skoraj cele dneve stara mati Mihova; samo lepi, vroči poletni in pomladni dnevi izvabili so jo iz hiše.

"Hm, lepo vreme, dobro leto, hm; ko bi bil človek mlad!" Tako in mnogo podobnega je mrmrala; mi otroci pa smo se čudili njeni sključeni postavi ter njenim velim in nagubanim licam. Zbežali smo vselej, ko nas je nagovorila. Vselej pa vendar nismo zbežali, tako nekaj dobrega in prosečega je ležalo v njenih besedah:

"Ali ste ga videli kaj, našega Miha? Revez, v taki vročini mora delati!" Odgovarjali smo ji na njena vprašanja. Zgodilo

pa se je včasih, da se je kateri osmellil:

"Mati, pa neumen je vaš Miha, neumen!" Starka nas je pogledala bolno in odsejala še bolj potrta, še bolj stara v kočo.

(Dalje prihodnjič.)

Pomagajte Ameriki, kupujte obrambne bonde in znamke.

DELO DOBIJO

MOŠKI

38 do 60 let stari

ŽENSKES

18 do 50 leta

Predznanje ni potrebno Se jih potrebuje v 100% vojnem delu.

5 ur dela na teden

Plača od ure in overtime

Prinesite potrdilo, da lahko premenite delo, če ste bili zaposleni pri vojnem delu ter dokaz o državljanstvu.

THE LOCKE MACHINE CO.

971 E. 63. St.

(121)

FITTERS

izkušeni na

STRUCTURAL

PLAČA OD URE

WELLMAN ENGINEERING

7000 Central

(117)

MOŠKE

SE SPREJME

100% vojna tovarna

TOVARNIŠKO DELO

PREDZNANJE ni POTREBNO

PLAČA OD URE

POVRHU OVERTIME

Ako ste zdaj zaposleni pri vojnem delu, morate dobiti dovoljenje za spremembo dela. Odpri to dnevno od 8:30 zjutraj 9 zvečer.

V nedeljo 9 zjutraj do 11. dop.

THE DRAPER MFG. CO.

E 91. St., blizu Union Ave.

(117)

Delavca na farmo

Za farmo v Geneva, O., se išče priletnega samca ali pa zakonsko dvojico za splošno delo. Prednost ima tak, ki se razume na živinorejo in kokošjerejo. Pišite na: Farma, 18215 Rose-cliff Rd., Cleveland, O. Telefon KEnmore 1277.

(116)

MALI OGLASI

Lepa prilika

Naprodaj je hiša za eno družino, 8 sob, garaža, vse v najboljšem stanju, v bližini cestne železnice in dveh cerkva. Zglašite se na 7612 Myron Ave., po 6. uri zvečer.

(118)

Lot naprodaj

40x138, velik hlev, zemlja že napol obdelana. Nahaja se na E. 162. cesti, blizu Holmes Ave. Na tej strani mostu. Poizve se na 706 E. 162. St.

(119)

Hiše naprodaj

Proda se hiša 7 sob za 1 družino, kopalnica in furnez, 2 garaži, na 1405 E. 53. St. Hiša je prazna. Na E. 75. St. za eno družino, 8 sob, 2 garaži, bo prazna v juniju. Za podrobnosti vprašajte J. Tisovic

1366 Marquette Rd. blizu St. Clair in 55. St.

(116)

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Prescription Specialists

Vogal St. Clair Ave. in E. 68th

ENDicott 4212

Otroci hite po juho. — Ker je vedno večje pomanjkanje živeža tudi v Šnici, so se mestni očetje mesta Schroeden v Berbesse Oberland zavzeli in postavili javno kuhinjo, kjer o roci dobivajo dobro in tečno juho zase in za družine. Na ta način pravijo, da veliko prihranijo, ker ne gre dosti hrane v odpadke.

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERŠE

Druzijana se je sedaj dvignila z blazine ter je vrgla nazaj svoje čudovito lepe lase, kar ji je s prsi padla na tla dolga zlatigla.

"Mamica!" je zaklicala proti zastori, "prinesi—že veš kaj!" Henrik se je sklonil k tlom, pobral zlati nakit ter ji ga je podal.

Izza temnega zastora je stopila stara ženska, oblečena kakor Tatarke, in je držala v rokah zlato taso, na kateri je stal vinski vrč in modra čaša.

Princezinja se je dvignila z divana ter je nalila vino v čašo; krvavordeče je teklo vino, krepak, prijeten vonj je puhel iz čaše. Smehljajoč se jo je princezinja ponudila Henrik in mu je laskavo, sladko rekla:

"Na Vaše zdravje, gospod stotnik! Veliki, slavni mož! Bog Vas ohrani... Zakaj se obotavljate? Ni strup."

Raztegnil je roko, hitra jeza in silno težki vzdih, ki je bil v sobi, sta ga uzejala. Urno je izpil.

Nakrat se je na divanu, kjer bi bila lahko sedela Lizika med njim in njo — pojavil majhen, smrtnonevaren rogat hudič. Švignil je iz čaše plemenitega tokajca. Princezinja je z mehko roko držala za zlato iglo, nagnila se je proti Henrik in je rekla:

"Rajši bi se zabodla s to-le iglo, kakor da bi vzela moškega, ki ga ne ljubim. Toda—jaz ljubim nekoga."

Vsaka beseda je bila kakor petje in vroča kakor majniško solnce. Toda njegova ljubljenska, čista in mrzla kakor sneg, je bila tako daleč. Lev se je splazil k njegovim nogam. Knežja hči, čije lepota in mladost ga je začela očarovati, je naslonila svojo čudovito lepo glavo na njegove prsi, da so njeni lasje liki razbeljen svilenat plašč plaval okoli njega, "vitez," je prosila, "jaz Vas ljubim!"

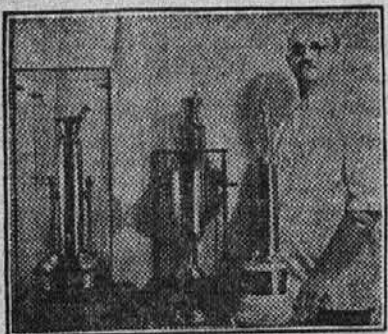
To je bila hudičeva ura. Princezinja je bila njegova poslanka. Grozno je pihal ognjen hudič, Henrik je bil ves omo-

VSE KARKOLI

se potrebuje od zobozdravnika, bodisi izvlečenje zob, puljenje zob in enako, lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas dopušča. Uradni naslov:

DR. J. V. ZUPNIK

vhod na 62. cesti, Knausovo poslopje. (May 14, 15, 17, 21.)

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE

SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.

CLEVELAND, O.

Pošiljamo tudi po pošti

ten od rož, omamljivo dišečih cvetlic in vihrajočih kodrastih las... pred očmi mladega junaka je ginevala soba... videl je samo slonokoščenoobarveni obraz kraljevske deklice, ki mu obeta ljubezen, ljubezen, po kateri tako kopni njegovo mladost... že so se ovile njene mehke roke okoli njegovega vratu, in kakor senca je izza svilnatoga polmraka praskala ostudna roka stare Tatarke, na blazni in odeji tam na postelji so počivali celi kupi rož.

Henrik je bil v zadregi, ki je bila hujša kakor junaska moč in moškost; obupajoč se je izkušal oprostiti njenih rok, katerih sladkost ga je hotela omamiti, ona pa se je ovila okoli njegovih prsi in je v najvročnejši ljubezni klicala: "Ne izpustim te, ne izpustim te!" In glej... v svilnatem mraku, kjer je migala ostudna starka je zagledal luč, v luči pa steber, ob stebru je stala snežnobela deklica in se je jokala. Za nedolžnost trpi in prosi Boga, in on — naj se tu vda grehu v podobi deklice in naj mačkici da za igračo svojo nedolžnost?

Tedaj ga je prešinila sveta moč. "Stefana!" je zaklical. Kakor strela z jasnega neba ga je moč tega imena prebudila iz omotice grešne ljubezni in mamečih cvetlic, pahnil je od sebe sladko postavbo, ki se je ovijala okoli njega... "Gorje mi, gorje mi!" je glasno zaplakala, on pa je s krasnim, krepkim korakom stopil čez puhačjočega leva ter je mimo zavodnic, ki sta prestrašeno kričali, stopil k vratom. Toda vrata so bila zaprta, pridigar jih je svoji lepi gospodinjici na ljubo od zunaj zaklenil.

Henrik se je oziral po sobi naokoli, kraljevska hči se je pred hladnimi pogledi njegovih prezirajočih oči ihtela zari-la v turške preproge; nato se je uprl v vrata in jih je — njegova zmogovita čistost mu je telo izpremenila v jeklo in železo — dvignil s tečajev, da so zaloputnili na tla... Kakor Samson iz Gaze je neranjen, dočim je onemu ženska zlomila junško moč, stopil ven in je zapustil najlepšo žensko Transilvanije. Nihče drugi bi je ne zapustil nepremagan kakor jo je zapustil Henrik.

Iz gornjega nadstropja sta hitro prišla doli Štefan Gabor in Izet paša, slišala sta tresk iz tečajev vrženih vrat. Grof Štefan ve, da je štajerski stotnik pri njegovi hčeri, on ve, da gori zanj, in upa, da bo ta ljubezen prinesla mnogo Hendel-novih milijonov v njegovo prazno zakladnico...

Če ga ljubi in če ga hoče imeti, naj štajerski meščanski sin natakne svoj prstan na njen prst. Knez je dober, kralj je dober, toda še boljše je zlato v teh negotovih časih.

Betlen je obstal na pragu hčerine sobe in je strmeč zagledal s silo odpahnjena vrata, ki so ležala na tleh, in svojo hčerko, ki je ležala na preprogi in se jokala. Pred njim pa je korakal štajerski meščanski sin, ki je s svojim perjastim klobukom zadeval ob strop stopnišča in je zmagujoče žvenketal z mečem ob svojem krepkem boku. Ha, kaj se je zgodilo? Je-li razžalil princezino?

"Stotnik Hendel!" je zaklical grof. "Zakaj odhajate, gospod? Hotel sem videti Vaše strelce! Kaj ste storili, gospod, odpahnili ste vrata?"

Henrik se je obrnil, zmagovito so se mu bliskale črne oči, ko je rekel mongolskemu poglavarju: "Da, vrata so odpahnjena. Ključavnica se težko odpira. Ako pridete, gospod grof, čez leto dni v Štajer, Vam bom pokazal svoje strelce — in svojo nevesto."

Rdeči žrebec je dirjal po dunavskih livadah in je pihal ogenj kakor oni čudoviti konj, ki je pred makabejsko vojsko nosil božjega angela... Ta angel je jezditel k zmagi, jezdec pa, ki je sedel na rdečem žrebcu, je prihajal od zmage, zato je jahal tako krasno, zato so se mu napenjali v moči njegovi udje, ki jih ni omadeževal greh in podlost, zato se je tako jasno bliskal njegov častivredni meč.

Ko se je mudil pri hudobni princezinji, je zadivjal kratek vihar, so se ukrešale užigajoče strele, v svilnatem mraku pod le sobe tega niti opazil ni. Sedaj je vse minulo. Solnce, ki je že šlo k zatonu, je svetilo nad cesarskimi lovskimi gradovi, nad šenbrunskimi vrtovi. Modro kakor Salomonova čarobna čaša je žarelo nebo. Na vseh vejicah dreves, ki so rastla ob Donavi, so se svetile ognjene in pisane kapljice dežja in so liki solze vil padale na perjasti klobuk mladega stotnika, ki je v mogočnem diru dirjal proti Dunaju, in na kljubujoče puške njegovih strelcev, ki so veselo jezдили za njim, pa ga danes niso mogli dohajati, ker je nad vse mogočno dirjal.

Okoli Donave so se smejali vinogradi kakor v ogenj utopljeni biseri; gradovi in vile na gričih so se zdele kakor začarane palače. Henrik so plavale oči na levo in desno. Kako krasna se mu danes zdi ta dežela, včeraj še se mu je prikazovala tako dolgočasna. Danes bi prejahal ves svet in povsod bi bilo tako lepo, ker sta mu duša in telo ostala čista po izkušnjava — toda ne po njegovi lastni moči, temveč po devici, ki jo ljubi, se je to zgodilo. Zato mu plavajo, ko liki orel leti, mlade misli k njej in počivajo pri njenih nogah.

Čudovito so preprevali ščinkavci in strnadi na topolih naokoli, z gričev so se smejali biseri gradovi. Sedmerobarveni lok

se je liki pestroognjena steza krožil od zapadnega brega Donave proti vzhodu; ni li stala nad stezo v modri oblekici, z vihrajočimi kodrci Štefka in mu je migala z roko, da je danes z njim zelo zadovoljna?

Vso to čudovito pot ob Donavi je bil pri njej, se je razgovarjal z njo in ji je mnogo obetal. Strelci pa so bili silno veseli, da se ni pustil zapresti princezinji in krepko so peketala po donavskih livadah kopita njih konj.

VII.

Z bliščem in sijajem je sprejel naslednji dan cesar Matija v avdienci na dvoru odposlanstvo sultana Ahmeta. Ponosno, resno in zavedno so prijezdili otomanski odposlanci v notranji dvor cesarskega gradu, toda ne malo so se začudili, ko so tam zagledali tri kompanije krasnih vojakov, ki so bili deloma na konjih, deloma peš, oboroženi s prsnimi oklepi in s puškami, in so silno bojovito gledali. Praporščak je držal v

rokah velikansko vihrajočo zastavo, da se je zdelo, da je cesarska vojska pripravljena za boj, jedro pa je zbrano tu v cesarskem gradu. Turkom je upadalo srce.

Ahmet Kiaja je položil roko na usta in potem na prsi ter je vprašal Gracijana, kdo da so ti vojaki. Gracijan je rekel: "Baje so to vojaki patricija Hendelna, čigar ime je dobro znano visoki porti. Oni, ki je včeraj pri Betlenu podrl vrata, je baje njegov sin in se ga je zelo bati."

Spodaj na dvorišču so pustili na ogled darove za cesarja, ki so jih pripeljali seboj: prekrasne arabske konje-ter dragocene hrte, seboj k avdienci pa resno in zavedno so prijezdili otomanski odposlanci v notranji dvor cesarskega gradu, toda ne malo so se začudili, ko so tam zagledali tri kompanije krasnih vojakov, ki so bili deloma na konjih, deloma peš, oboroženi s prsnimi oklepi in s puškami, in so silno bojovito gledali. Praporščak je držal v

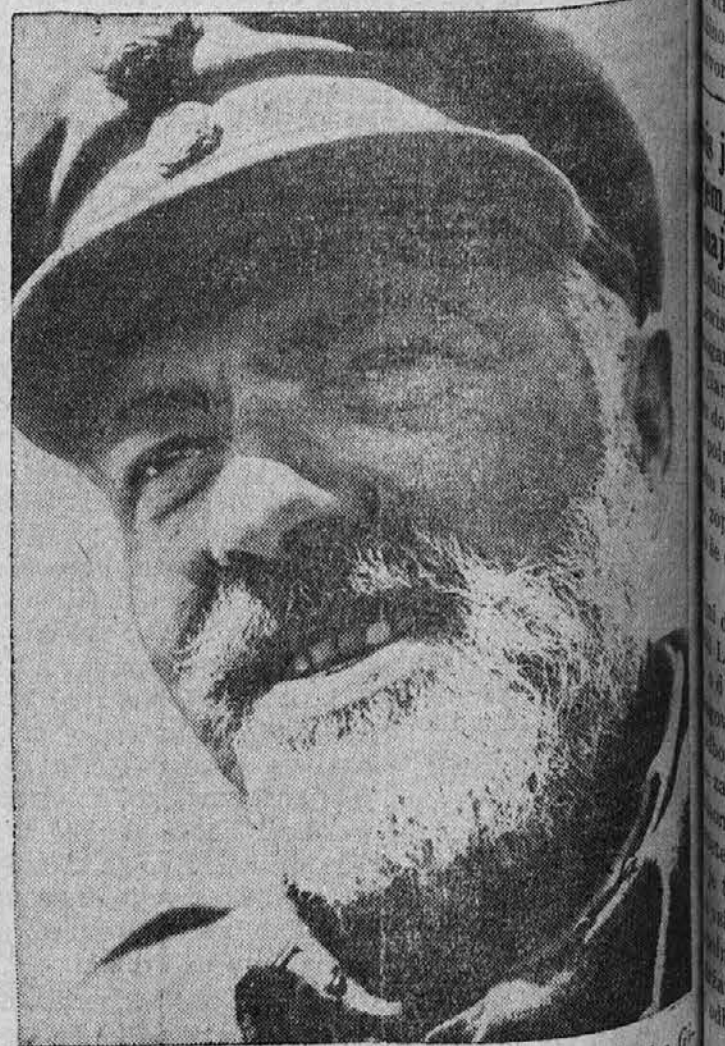

"Wing Commander Billy" tako je ime kozlu, ki ga vidimo na rami angleškega pilota. Ta kozel je "muscat" angleškega letalskega skvadrona. Največje njegovo veselje je, če more skočiti kateremu vojakov na rame.

ki je vodila v sprejemno dvorano. Tedaj je stopil iz cesarske dvorane najvišji dvorni maršal in je v rokah držeč pozlačeno palico iz ebenovega lesa rekel: "Odposlanstvu njegovega veličanstva sultana je dovoljeno prikazati se pred obličjem cesarskega in kraljevega veličanstva," obenem je odmaknil zastore viteške dvorane. Turki so stopili v dvorano, najprej Ahmet Kiaja in Gracijan, za njim drugi odposlanci, nazadnje zamorci z raznimi darovi. Toda že na pragu so močno ostrmeli, zakaj vedeli so sicer, da bodo videli cesarsko veličanstvo, toda niso pričakovali takega sija-

ja in take mogočnosti. Zares bi bil sam sultan tu navzoč, si bil tudi z roko pokril oči, bi ves očaran obstal na pragu. Sredi dvorane je stal od česvilnatga baldahina okrašen cesarski prestol, njega na levi pa nekoliko prestol cesaričin, ki je bil prazen.

(Dalje prihodnje)

Slika nam predstavlja polkovnika Christadoulou Gantes, ki je poveljnik "Sacred Squadron"-a 8. britskega skvadrona v Tuniziji. Ta skvadron je sestavljen iz samih muslimanskih grških častnikov, ki so se pridružili britski armadi v Tuniziji.

V Cairu, Egipt, zbirajo staro železo. — Slika nam predstavlja kupe starega železa, ki so ga zbrali v Cairu pod vodstvom Angležev. V tem starem železu se dobi razne vrste vseh mogočih strojev, letal, tankov, topov itd.

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

NE POZABITE NAJPREDJ POGLEDATI V KOLONO NAŠIH MALIH OGLASOV!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Ameriški Domovini

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HENDERSON 0628